

Perfectionisme en Sociale Cohesie in de Teamsport

F.P.R. Gaijkema

Studentnummer: S4016580

Afdeling Psychologie, Rijksuniversiteit Groningen

PSB3A-BT15: Bachelor These

Supervisor: Drs. M. Schuls

Tweede beoordelaar: Prof. Dr. A. Dijkstra

In samenwerking met: A.B.C. van Bommel, N.J. de Groot, I. Postema, I.M.J. Manning, en

J.L.M. Kuipers

Datum: 22-01-2023

Abstract

Perfectionism influences different team processes. The current research focuses on the influence Perfectionistic Strivings has on the Perceived Social Cohesion in a sport team. Furthermore, Perfectionistic Concerns are investigated as a moderator in this relationship. The participants were Dutch team athletes with a minimum age of 16, practicing ball sports with a minimum of five team members, where there is an ability to score. The participants (29,6% male, 70,4% female) had an average age of 22 (*Min.*= 16 ; *Max.*= 56 ; *SD*= 4,98). Football was most practiced (36,5%), and most athletes played at a competitive level (80%). A correlational research was done using a questionnaire consisting of the Sport Perfectionisme Test (SPT), the Teamwork Checklist, and an adaptation of the SPT. Regression analyses showed no significant results for any of the hypotheses ($p= 0.01$ for the complete model). The hypotheses were: 1) a positive relationship between Perfectionistic Strivings and Perceived Social Cohesion, 2) a negative relationship between Concern Over Mistakes and Perceived Social Cohesion, and 3) Concern Over Mistakes as a suppressing moderator in the relationship between Perfectionistic Strivings and Perceived Social Cohesion. The paper is concluded with implications and improvement points on how coaches/trainers can work with perfectionistic team members, on researching whole teams, and on including control questions.

Keywords: Perfectionistic Strivings, Perfectionistic Concerns, Doubts About Actions, Perceived Social Cohesion.

Abstract

Perfectionisme is van invloed op verschillende teamprocessen. In het huidige onderzoek wordt gekeken naar de invloed van Perfectionistisch Streven op de Waargenomen Sociale Cohesie in een sportteam. Ook worden Perfectionistische Zorgen onderzocht als moderator in deze relatie. De participanten waren Nederlandse teamsporters van minimaal 16 jaar oud, die een balsport beoefenen met minimaal vijf teamleden, waarbij gescoord kan worden. De participanten (29,6% man, 70,4% vrouw) waren gemiddeld 22 jaar oud (*Min.*= 16 ; *Max.*= 56 ; *SD*= 4,98). De meest beoefende sport was voetbal (36,5%) en de meesten speelden op wedstrijdiveau (80%). Er is een correlatieve onderzoek uitgevoerd door middel van een vragenlijst bestaande uit de Sport Perfectionisme Test (SPT), Teamwork Checklist, en een aanpassing op de SPT. Uit de regressieanalyses zijn voor geen van de opgestelde hypothesen significante resultaten gevonden ($p = 0.01$ voor het complete model). De opgestelde hypothesen waren: 1) positieve relatie tussen Perfectionistisch Streven en Waargenomen Sociale Cohesie, 2) negatieve relatie tussen Bezorgdheid Over Fouten en Waargenomen Sociale Cohesie, en 3) Bezorgdheid Over Fouten als onderdrukkende moderatorvariabele in de relatie tussen Perfectionistisch Streven en Waargenomen Sociale Cohesie. Dit paper wordt afgesloten met implicaties en verbeteringen over de omgang van coaches/trainers met perfectionistische teamleden, naar gehele teams kijken, en controlevragen invoegen.

Sleutelwoorden: Perfectionistisch Streven, Perfectionistische Zorgen, Bezorgdheid Over Fouten, Waargenomen Sociale Cohesie.

Perfectionisme en Sociale Cohesie in de Teamsport

Perfectionisme wordt vaak gezien als een negatieve eigenschap, waarbij iemand te veel van zichzelf en/of anderen vraagt (Schuls & Davids, 2017). Zo wordt perfectionisme gelinkt aan een chronisch gevoel van falen, uitstelgedrag, schaamte, en besluiteloosheid (Bieling, Israeli, & Antony, 2004). Het is echter een complexer construct dan dit uitsluitend negatieve beeld, aangezien perfectionisme zowel negatieve als positieve aspecten bevat, welke later uitgelicht worden (Bieling, Israeli, & Antony, 2004). Deze tweedeling tussen positief en negatief perfectionisme is ook zichtbaar in de sport, waar een gebrek aan consensus heerst over de positieve al dan niet negatieve effecten van perfectionisme op sportprestaties en sporten in het algemeen (bijv. Stoeber et al., 2007). Dit toont het belang van onderzoek naar dit onderwerp aan, om tot een duidelijker beeld te komen van de effecten van perfectionisme op verschillende aspecten van de sport. Het huidige onderzoek richt zich hierbij op het effect van perfectionisme op Waargenomen Sociale Cohesie (WSC) binnen een sportteam. Hierin betekent WSC de mate van sociale cohesie die een teamlid ervaart (Nascimento Junior et al., 2020b).

Perfectionisme wordt gedefinieerd aan de hand van verschillende kenmerken, zoals het streven naar perfectie, het stellen van hoge eisen aan zichzelf, en het hanteren van een zeer kritisch oordeel over de eigen prestaties (Hill & Madigan, 2017, Nascimento Junior et al., 2020b, Schuls & Davids, 2017). Zo is er in het onderzoek van Rice en Ashby (2007) bij vergelijkingen tussen perfectionisten en niet-perfectionisten gevonden dat zij voornamelijk verschillen in persoonlijke kenmerken, die betrekking hebben tot de hoge eigen verwachtingen, zelfkritiek, twijfelen over het eigen kunnen, en bezorgdheid over het maken van fouten. Er zijn verschillende theorieën voor het classificeren van de verschillende kenmerken van perfectionisme. Zo stellen Hewitt & Flett (1991) dat er onderscheid kan worden gemaakt tussen zelf-georiënteerd, op-anderen-georiënteerd, en sociaal-

voorgeschreven perfectionisme. Zelf-georiënteerd perfectionisme betekent een onderscheid tussen hoge eisen van en sterke kritiek op zichzelf, op-anderen-georiënteerd perfectionisme het stellen van hoge eisen van en sterke kritiek op anderen, en sociaal-voorgeschreven perfectionisme de verwachting dat anderen deze eisen en kritiek ook van/op jou hebben (Gucciardi et al., 2012). Tegenwoordig wordt perfectionisme vaak gedefinieerd aan de hand van een tweedeling tussen perfectionistisch streven (PS) en perfectionistische zorgen (PZ; bijv. Schuls & Davids, 2017, Nascimento Junior et al., 2020b, Hill & Madigan, 2017). Perfectionistisch streven komt overeen met zelf-georiënteerd perfectionisme, waarbij het individu hoge eisen aan zichzelf stelt en naar een perfecte prestatie streeft (Freire et al., 2022; Gotwals et al., 2012; Hill & Madigan, 2017). Perfectionistische zorgen (PZ) houdt in dat een individu aan de eigen handelingen twijfelt, bezorgd is over het maken van fouten, bang is voor de mening van anderen, en een negatief zelfbeeld heeft (Nascimento Junior et al., 2020b, Hill & Madigan, 2017, Freire et al., 2022, Gotwals et al., 2012).

In het huidige onderzoek wordt gebruik gemaakt van het 2x2 model (Hill & Madigan, 2017), waarbij vier subtypes worden gebruikt om perfectionisten te classificeren: niet-perfectionistisch (laag PS en laag PZ); puur PS (hoog PS, laag PZ), puur PZ (laag PS, hoog PZ), en gecombineerd perfectionisme (hoog PS, hoog PZ; Hill & Madigan, 2017). Hierbij noemen Hill en Madigan (2017) dat voor sport, puur PZ de meest problematische vorm van perfectionisme is, gezien de maladaptiviteit van PZ voor de sporter. Dit model heeft de voorkeur, aangezien hiermee het modererende effect van PZ op de relatie tussen PS en WSC kan worden gemeten. Dit kan doordat het 2x2 model puur PZ meeneemt als vorm van perfectionisme en dus gemeten kan worden, waar dit in andere modellen niet wordt meegenomen (Hill & Madigan, 2017). Zo worden in het tripartite model van perfectionisme enkel drie soorten perfectionisme onderscheiden: gezond/adaptief perfectionisme (Hoog PS,

laag PZ), ongezond/maladaptief perfectionisme (hoog PS, hoog PZ), en niet-perfectionisme (laag PS, laag PZ; Hill & Madigan, 2017; Rice & Ashby, 2007).

Een belangrijk onderdeel van PZ is de Bezorgdheid Over Fouten (BOF). BOF is aanwezig wanneer een individu bang is voor het maken van fouten en zich overmatig druk maakt over de prestaties, waarbij het maken van kleine fouten al als falen wordt gezien (Schuls & Davids, 2017, Frost et al., 1990). Het wordt gezien als een onderdeel van het construct faalangst, waarbij de mogelijkheid tot falen wordt vermeden en gepaard gaat met schaamte en vernedering bij daadwerkelijk falen (Schuls & Davids, 2017, Gucciardi et al., 2012). In de sport komt BOF vaak voor onder sporters met problemen, waarbij een hoge score op BOF kan zorgen voor slechtere prestaties (Schuls & Davids, 2017).

Binnen onderzoek naar de effecten van perfectionisme op sportteams, is vaak gekeken naar het effect ervan op de cohesie binnen deze teams (Nascimento Junior et al., 2020b). Cohesie wordt gedefinieerd als een variabele voor groepsdynamiek die omschrijft in hoeverre groepsleden zich verbonden voelen, evenals de wens om bij elkaar te blijven (Freire et al., 2022; Janssen, 2002; Nascimento Junior et al., 2020b; Parsons, Bales & Shils, 1953). Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen taakcohesie en sociale cohesie. Taakcohesie omschrijft hoe goed een team samen een bepaalde taak kan uitvoeren, terwijl sociale cohesie omschrijft hoe groepsleden zich geaccepteerd voelen door de groep en hoe sociaal-geïntegreerd de groepsleden zijn (Freire et al., 2022). In het huidige onderzoek wordt onderzocht wat de invloed van PS is op de Waargenomen Sociale Cohesie (WSC) in verschillende teamsporten, en wat voor invloed PZ heeft op de relatie tussen PS en WSC.

Eerder onderzoek naar de relatie tussen perfectionistisch streven en waargenomen sociale cohesie toont positieve correlaties aan tussen de twee constructen (Nascimento Junior et al., 2020b, Freire et al., 2022). Zo wordt het streven naar een zo goed mogelijke prestatie gezien als belangrijke factor in het verbeteren van de sociale cohesie (Nascimento Junior et

al., 2020b). Als er sprake is van perfectionistisch streven van sporter(s) binnen een team, lijkt dit dus een positieve invloed te hebben op de beoordeling van de sociale cohesie door teamleden (Freire et al., 2022). Dit leidt tot de eerste hypothese binnen dit onderzoek: Er is een positieve relatie tussen PS en WSC.

Waar PS een positieve invloed op sociale cohesie binnen een team lijkt te hebben, lijken Perfectionistische Zorgen (PZ) hier een negatieve invloed op te hebben (Nascimento Junior et al., 2020b, Freire et al., 2022). Het kan ervoor zorgen dat teamleden met PZ in een sportteam minder deelnemen aan de doelen van het team, waardoor de sociale interactie (en hierdoor de sociale cohesie) negatief wordt beïnvloed (Nascimento Junior et al., 2020b, Freire et al., 2022). Dit kan komen door een individualistischere dynamiek binnen de groep, evenals de zelfisolatie door de teamleden met Bezorgdheid Over Fouten (BOF; Freire et al., 2022). BOF is aanwezig wanneer een individu bang is voor het maken van fouten en zich overmatig druk maakt over de prestaties, waarbij het maken van kleine fouten al als falen wordt gezien (Schuls & Davids, 2017; Frost et al., 1990). Het wordt gezien als een onderdeel van het construct faalangst, waarbij de mogelijkheid tot falen wordt vermeden en gepaard gaat met schaamte en vernedering bij daadwerkelijk falen (Schuls & Davids, 2017, Gucciardi et al., 2012). De tweede hypothese van dit onderzoek is daarom: er is een negatieve relatie tussen BOF en WSC. Dit wordt verondersteld aangezien in eerder onderzoek wordt verondersteld dat WSC negatief wordt beïnvloedt door BOF (Nascimento Junior et al., 2020b). Ook wordt BOF in eerder onderzoek gelinkt aan meer conflicten binnen teams (Freire et al., 2022). De verwachting is dat het teamlid met een hoge score op BOF zichzelf isoleert (Nascimento Junior et al., 2020b), en dus de sociale cohesie binnen het sportteam door dit teamlid als slechter wordt beoordeeld dan door een teamlid zonder BOF.

Tot slot wordt onderzocht wat de invloed van BOF op de relatie tussen PS en WSC is. Dit wordt onderzocht door gebruik te maken van het eerder genoemde 2x2 model van Hill en

Madigan (2017), gezien hier puur PZ kan worden gemeten, waar BOF dus een onderdeel van is (Schuls & Davids, 2017; Frost et al., 1990). Er wordt hierin verwacht dat BOF de positieve relatie tussen PS en WSC zal onderdrukken, en het effect van de relatie teniet zal doen. De derde hypothese bij dit onderzoek is: een hoge score voor BOF zorgt ervoor dat de positieve relatie tussen PS en WSC vervalt. Dit wordt verwacht door de uitkomsten van eerdere onderzoeken, waarin wordt genoemd dat perfectionistische zorgen de positieve relatie tussen perfectionistisch streven en positieve kenmerken kan onderdrukken, evenals dat op het moment dat er een hoge mate van BOF is, de relatie tussen perfectionistisch streven en sportprestatie negatief wordt (Schuls & Davids, 2017, Gotwals et al., 2012). Een voorbeeld hiervan is de onderdrukkende rol van doubts about actions die is gevonden in het onderzoek van Nascimento Junior en collega's (2020b).

Methode

Steekproef

De voorwaarden/inclusiecriteria voor deelname waren dat de participanten minimaal 16 jaar oud dienden te zijn, een balsport beoefenden waarbij gescoord kan worden, met een team van minimaal vijf teamleden. Het betreft een gelegenheidssteekproef. Om de data te verzamelen, hebben studenten van de bachelor Psychologie participanten via persoonlijke (sport)omgeving en sociale media (e-mail, WhatsApp, en meer) benaderd. De steekproef bestond uit 121, en na het wegfilteren van proefpersonen met onbruikbare antwoorden 115 teamsporters. De teamsporters (29,6% man, 70,4% vrouw) hadden een gemiddelde leeftijd van 22 (*Min.* = 16 ; *Max.* = 56 ; *SD* = 4,98). De meest beoefende sporten waren voetbal (36,5%), volleybal (19,1%), handbal (17,4%), en hockey (15,7%), en de meesten speelden op een wedstrijdniveau (80%). De deelnemers beoefenden gemiddeld 283,7 minuten per week hun sport (*SD* = 123,27). Aan het einde van het onderzoek kregen participanten de

mogelijkheid om een emailadres achter te laten om in een loting kans te maken op een van de vijf bol.com cadeaubonnen ter waarde van €30,-.

Materialen

In dit onderzoek is gebruik gemaakt van drie verschillende vragenlijsten. Dit zijn de Sport Perfectionisme Test van Schuls en Davids (2017), de Teamwork Checklist, die gebaseerd is op Janssen (2002) en een aangepaste versie van een schaal van de SPT, waarbij waargenomen druk van de teamgenoten werd gemeten (Schuls & Davids, 2017). Alle drie de vragenlijsten maken gebruik van stellingen, met antwoordmogelijkheden op een Likertschaal lopend van 1 (“sterk mee oneens”) tot 5 (“sterk mee eens”). Voor het huidige onderzoek zijn enkel de eerste twee vragenlijsten van belang.

Sport Perfectionisme Test

Voor het meten van Perfectionistisch Streven (PS) en Perfectionistische Zorgen (PZ) is gebruik gemaakt van de Sport Perfectionisme Test (Schuls & Davids, 2017), welke een vertaling is van de *Sport Multidimensional Perfectionism Scale II* (Sport-MPS-2) van Dunn en collega's (2002). In totaal bevat de vragenlijst 42 items. Deze vragenlijst bestaat uit de volgende zes schalen: Persoonlijke Eisen (PE; $\alpha = 0.82$), Bezorgdheid Over Fouten (BOF; $\alpha = 0.83$), Waargenomen Druk van Ouders (WDO), Waargenomen Druk van Coach (WDC), Twijfels over Acties (TOA), en Organisatie (Org.; Schuls & Davids, 2017). In het huidige onderzoek worden de schalen PE en BOF gebruikt.

Persoonlijke Eisen (PE) is de operationalisatie van PS, om de mate van perfectionistische eisen van een individu te meten (Schuls & Davids, 2017). Leg uit wat het betekent net zoals bij BOF. PE bestaat uit zeven items, zoals bijvoorbeeld: “wanneer ik in mijn sport niet de hoogste eisen aan mezelf stel, eindig ik waarschijnlijk als een tweederangs speler” (Schuls & Davids, 2017).

De schaal BOF is de operationalisatie van PZ. BOF bestaat uit acht items, zoals bijvoorbeeld: “anderen hebben waarschijnlijk een lagere dunk van mij als ik fouten in de wedstrijd maak” (Schuls & Davids, 2017). Om BOF in de sport te onderzoeken, hebben Dunn en collega’s (2002) de term sportspecifiek gemaakt.

Teamwork Checklist

De Teamwork Checklist (TC) is gebaseerd op het werk van Janssen (2002) en wordt gebruikt om teamprocessen in de sport te meten. De zes schalen (6 C’s) zijn cohesie, collectief doel, competente leiders, coping, commitment, en coaching. In totaal bevat deze vragenlijst 36 items. In het huidige onderzoek wordt enkel de schaal Cohesie gebruikt als operationalisatie van de Waargenomen Sociale Cohesie (WSC). Deze schaal bestaat uit zes items. Een voorbeeld is: “de spelers in het team vertrouwen elkaar” (Janssen, 2002).

Procedure

Het onderzoek is in het Nederlands afgenomen en uitgevoerd met behulp van Qualtrics. Voor de start van de datacollectie is toestemming gegeven door de Ethische Commissie van de Rijksuniversiteit Groningen. Bij het openen van de vragenlijsten kregen participanten de mogelijkheid de geïnformeerde toestemming en onderzoeksinformatie te lezen en hiermee in te stemmen. Hierbij is benadrukt dat deelname anoniem en vrijwillig was. Alle participanten hebben toestemming gegeven voor deelname. Vervolgens werden demografische gegevens gevraagd: leeftijd, geslacht, of de sport aan de inclusiecriteria voldoet, soort beoefende sport, niveau van de sport, en hoeveel uur per week de sport wordt beoefend. Hierna werden de bovengenoemde vragenlijsten afgenomen, waarbij de vragenlijsten werden gerandomiseerd in volgorde. Tot slot konden participanten via een aparte vragenlijst een e-mailadres achterlaten voor de winactie: verloting van vijf Bol.com cadeaubonnen van dertig euro.

Statistische analyse

Het betreft een correlatieel onderzoek. De gemeten onafhankelijke variabelen zijn PS en BOF, de afhankelijke variabele de WSC, en BOF wordt ook onderzocht als moderatorvariabele. Onbruikbare antwoorden (o.b.v. inclusiecriteria) worden allereerst uit de dataset gefilterd. De Power (α) wordt berekend voor de gebruikte schalen, en outliers worden bekeken en onderzocht. De voorwaarden voor de toets zijn normaliteit (normale verdeling van de residuen), homoscedasticiteit (gelijke variantie van variabele bij verschillende groepen), en afwezigheid van multicollineariteit. Deze worden eerst onderzocht door middel van een histogram en P-P Plot van de normale verdeling van de residuen (normaliteit en homoscedasticiteit), en de VIF-waarden (multicollineariteit). Er wordt een multiële regressie uitgevoerd binnen SPSS om te kijken of de correlaties tussen de variabelen, evenals het moderatoreffect, significant zijn voor $p < 0.05$. Voor het uitvoeren van de regressieanalyse zijn de scores van de onafhankelijke variabelen gestandaardiseerd. De moderator (PS + BOF) is berekend door de gestandaardiseerde scores van PS en BOF met elkaar te vermenigvuldigen. Op deze manier worden de hypothesen, genoemd in de inleiding, getoetst.

Resultaten

In Tabel 1 staan de beschrijvende statistieken en Pearson Correlaties van en tussen de variabelen omschreven. Hier is te zien dat de correlaties tussen de onafhankelijke variabelen en moderatorvariabele met de afhankelijke variabele allemaal niet-significant zijn (PS, BOF, interactie; en WSC respectievelijk). De enige gevonden significante correlatie is een positieve correlatie tussen PS en BOF.

Er zijn assumptiechecks uitgevoerd om te kijken of de data voldoet aan de assumpties van normaliteit, homoscedasticiteit en multicollineariteit. De normaliteit en homoscedasticiteit zijn gecheckt door middel van een histogram en P-P Plot van de normale verdeling van de residuen. De multicollineariteit is getest door middel van de VIF-waarden.

Uit deze tests is gebleken dat de data bij benadering normaal verdeeld, homoscedastisch, en niet-multicollineair is. Hierdoor kunnen de assumpties worden aangenomen, en kon een regressieanalyse worden uitgevoerd.

Voor het uitvoeren van de regressieanalyse zijn de scores van de onafhankelijke variabelen gestandaardiseerd. De moderator (PS en BOF) is gebaseerd op deze gestandaardiseerde scores. Het complete model (onafhankelijke variabelen en moderatorvariabele), verklaarde 7.6% van de waargenomen variantie in Waargenomen Sociale Cohesie ($R^2 = 0.08$, $\Delta F(3, 111) = 4.43$, $p = 0.01$). Het model met alleen de onafhankelijke variabelen (zonder de moderatorvariabele) verklaarde 7.3% van de waargenomen variantie in Waargenomen Sociale Cohesie ($R^2 = 0.07$, $\Delta F(3, 111) = 3.03$, $p = 0.03$). De eerste hypothese in dit onderzoek was: Er is een positieve relatie tussen PS en WSC. Uit de regressieanalyse is een niet-significant hoofdeffect gekomen van PS op WSC, waardoor de hypothese niet wordt ondersteund. De tweede hypothese was “Er is een negatieve relatie tussen BOF en WSC.” Ook voor deze hypothese is een niet-significant hoofdeffect gevonden van BOF op WSC, waardoor deze hypothese ook niet wordt ondersteund. De derde en laatste hypothese, “een hoge score voor BOF zorgt ervoor dat de positieve relatie tussen PS en WSC vervalst”, wordt ook niet ondersteund, aangezien er ook een niet-significant interactie-effect is gevonden van PS en BOF op WSC.

Tabel 1*Gemiddelden, standaarddeviaties, en correlaties per variabele*

Schaal	<i>M</i>	<i>SD</i>	(1)	(2)
Perfectionistisch Streven (1)	3.06	0.78		
Waargenomen Sociale Cohesie (2)	3.73	0.51	0.05	
Bezorgdheid Over Fouten (3)	2.66	0.75	0.68**	-0.16

Noot. **. Correlatie is significant bij een significantieniveau van 0.01 (tweezijdig getoetst)

Discussie

Het doel van het huidige onderzoek was het onderzoeken van het verband tussen Perfectionistisch Streven (PS) en de Waargenomen Sociale Cohesie (WSC). Bezorgdheid over Fouten (BOF) is als moderator tussen deze variabelen onderzocht, om de invloed hiervan op de relatie tussen PS en WSC te onderzoeken. Er zijn voor dit onderzoek drie hypothesen opgesteld.

De eerste hypothese in dit onderzoek was dat er een positieve relatie is tussen PS en WSC. Dit werd verwacht op basis van eerdere bevindingen, waar gevonden is dat sporters met een hogere mate van PS een hogere mate van WSC laten zien, PS geassocieerd is met betere sociale interactie, en PS zelfs als voorspeller van positieve gevolgen ervan voor teamsporters wordt gezien (Freire et al., 2022; Nascimento Junior et al., 2020b). De statistische analyse liet echter een niet-significante relatie zien, waarmee de hypothese niet ondersteund kan worden.

Een mogelijke verklaring is dat WSC middels verschillende vragenlijsten is onderzocht. PS is in het huidige onderzoek onderzocht middels de Sport-MPS-2 van Dunn en collega's (2002), wat overeenkomt met voorgenoemde onderzoeken (Freire et al., 2022; Nascimento Junior et al., 2020b). WSC is in het huidige onderzoek echter onderzocht door

middel van de Teamwork Checklist (Janssen, 2002). Deze vragenlijst is in geen van de voorgenoemde onderzoeken gebruikt. Zo zijn in vorige onderzoeken bijvoorbeeld de Youth Sport Environment Questionnaire (P-YSEQ) van Eys en collega's (2009), en de Group Environment Questionnaire (GEQ) van Carron en collega's (2007) om de teamcohesie te meten (Freire et al., 2022; Nascimento Junior et al., 2020b). Beide voorgenoemde vragenlijsten kijken naar de waargenomen teamcohesie. Het is hierbij mogelijk dat de vragenlijsten WSC dusdanig verschillend meten, dat hierdoor de resultaten verschillen. In toekomstig onderzoek kan gekeken worden of het gebruik van een andere vragenlijst voor WSC wel significante resultaten als gevolg zou hebben, of dat er inderdaad geen significante relatie tussen de constructen bestaat. Zo kan het verschil tussen de resultaten van het huidig onderzoek en bijvoorbeeld de resultaten van Freire en collega's (2022) en Nascimento en collega's (2020b) mogelijk verklaard worden.

De tweede onderzochte hypothese was dat er een negatieve relatie is tussen BOF en WSC. Dit werd verwacht op basis van eerdere onderzoeken, die een negatief effect hebben gevonden tussen PZ en WSC (Freire et al., 2022; Nascimento Junior et al., 2020b). De statistische analyse liet hier ook een niet-significant effect zien, waarmee ook deze hypothese niet ondersteund kan worden.

Een mogelijke verklaring hiervoor is de operationalisatie van PZ. In de onderzoeken van Nascimento Junior en collega's (2020b) en Freire en collega's (2022) is gebruik gemaakt van dezelfde vragenlijst voor het meten van PZ als in het huidige onderzoek, de Sport-MPS-2 (Dunn et al., 2002). In deze onderzoeken is ofwel het geheel van PZ onderzocht in relatie tot WSC, ofwel een andere operationalisatie van PZ gebruikt (bijv. doubts about actions (Nascimento Junior et al., 2020a; Nascimento Junior et al., 2020b)). Hierbij wordt doubts about actions gedefinieerd als het overmatig zorgen maken om de eigen handelingen en

prestatie (Nascimento et al., 2020a). Dit verschilt van BOF, waar men zich overmatig zorgen maakt om fouten. Hier kan het verschil in de resultaten mogelijk door verklaard worden.

Ook is in het huidige onderzoek enkel de invloed van BOF, een onderdeel van PZ, onderzocht in relatie tot WSC. Hierbij is het ook mogelijk dat het meten van enkel BOF niet genoeg is om significantie aan te tonen, maar moet hiervoor het gehele construct van PZ worden onderzocht. Toekomstig onderzoek kan hierbij dus kijken naar PZ en de onderdelen hiervan, om te kijken PZ zelf wel al dan niet significant gerelateerd is aan WSC. Ook kan worden gekeken of andere onderdelen van PZ wel significante resultaten hebben, om zo te kijken of enkel BOF dit niet heeft.

De derde en laatste onderzochte hypothese was dat een hoge score op BOF ervoor zorgt dat de positieve relatie tussen PS en WSC vervalst. Dit werd verwacht op basis van eerder onderzoek van Hill en collega's (2010), die in hun onderzoek vonden dat BOF als een onderdrukkende variabele kan worden beschouwd, wat door Gotwals en collega's (2012) wordt ondersteund. Volgens deze onderzoeken onderdrukt BOF de relatie tussen PS en adaptieve eigenschappen. Wederom is uit de statistische analyse een niet-significant resultaat gekomen. Er is dus geen bewijs om de hypothese te kunnen ondersteunen.

Een mogelijke verklaring is dat in het huidige onderzoek WSC wordt onderzocht als afhankelijke variabele, terwijl in de onderzoeken van Gotwals en collega's (2012) en Hill en collega's (2010) BOF als onderdrukkende variabele wordt gezien in de relatie tussen PS en adaptieve eigenschappen in het algemeen. Het is hierbij mogelijk dat WSC, zoals geoperationaliseerd in het huidige onderzoek, niet onder deze adaptieve eigenschappen valt. Zo wordt WSC/sociale cohesie niet genoemd als onderdeel van de adaptieve eigenschappen in het review van Stoeber en Otto (2006), waar Gotwals en collega's (2012) de term vandaan heeft. Dit zou kunnen verklaren waarom er voor deze specifieke afhankelijke variabele geen significant resultaat is gevonden. Toekomstig onderzoek kan opnieuw kijken naar WSC als

afhankelijke variabele, en deze vergelijken met andere adaptieve eigenschappen, om te onderzoeken of er inderdaad geen relatie is met WSC, of dat dit in dit specifieke onderzoek niet correct is aangetoond.

Ook is er tot slot een laatste opvallende bevinding, namelijk dat het complete model 7,6% van de waargenomen variantie in WSC verklaarde, terwijl er geen significante uitkomsten zijn gevonden. Het model met enkel de twee onafhankelijke variabelen verklaarde hier 7,3% van de waargenomen variantie in WSC. Dit laat zien dat PS en BOF, ondanks de niet-significante uitkomsten, wel een deel van de variantie in het model verklaren. Een mogelijke verklaring is hiervoor dat de relaties tussen PS en WSC en BOF en WSC wel bestaat, zoals aangetoond in eerder onderzoek van onder andere Nascimento Junior en collega's (2020b) en Freire en collega's (2022), maar in het huidige onderzoek niet sterk genoeg waren om significantie aan te tonen.

Verder zijn er in het huidige onderzoek zowel enkele sterke punten als limitaties te identificeren. Het eerste sterke punt van dit onderzoek is dat er een grote diversiteit is in het aantal sporten dat is onderzocht, wat de generaliseerbaarheid naar verschillende sporten verbetert. In voorgaande onderzoeken is de relatie van PS met teamprocessen voornamelijk sportspecifiek onderzocht, zoals bijvoorbeeld in zaalvoetbal (Nascimento Junior et al., 2020b), roeien (Hill et al., 2014), en tennis (Cowden et al., 2019).

Een ander sterk punt van het onderzoek is dat er veel variatie is in de leeftijd van de participanten. In dit onderzoek varieert de leeftijd van 16 jaar oud tot 56 jaar oud, wat een goed beeld geeft van de bevolking, in tegenstelling tot slechts een van de leeftijdsgroepen (bijv. 15-25 jaar oud; Cowden et al., 2019). In toekomstig onderzoek kan hier nog verder naar gekeken worden, om deze leeftijdsvariatie nog verder te vergroten, waardoor de representatie van de bevolking, evenals de generaliseerbaarheid, nog beter wordt.

Naast de sterke punten van dit onderzoek, zijn er ook enkele limitaties te identificeren. De eerste limitatie is dat dit onderzoek gebruik heeft gemaakt van een gelegenheidssteekproef, waardoor er geen aselechte steekproef is genomen. Hierdoor is de generaliseerbaarheid van het onderzoek minder dan dit had kunnen zijn met een aselechte steekproef. Het grote percentage vrouwen in de steekproef kan hier ook een gevolg van zijn. Dit grote percentage vrouwen (70,4%) is op zich ook een limitatie, omdat dit geen goede afspiegeling is van de bevolking en de resultaten hiermee kan beïnvloeden. Het is mogelijk dat er andere resultaten volgen uit een representatievere verhouding man/vrouw (en anders).

Een tweede limitatie is dat er geen controlevragen zijn gebruikt in de vragenlijsten. Hierdoor is minder goed te controleren of de vragenlijsten serieus zijn ingevuld. Hierdoor kunnen niet-geïdentificeerde niet-serieuze antwoorden de resultaten beïnvloeden. In de toekomst dienen hierom controlevragen worden meegenomen in de gebruikte vragenlijsten. Een derde limitatie is dat er in dit onderzoek gekeken is naar individuen in verschillende teams, en niet naar gehele teams. Hierdoor is er geen vergelijkingsmateriaal voor de WSC van het perfectionistische individu en de daadwerkelijke sociale cohesie binnen het team. Toekomstig onderzoek kan hierom kijken naar gehele teams, om zo hopelijk tot een duidelijker beeld te komen van de relatie tussen perfectionisme en sociale cohesie. Dit kan bijvoorbeeld door vragenlijsten af te nemen bij gehele teams en op deze manier de WSC te vergelijken met de daadwerkelijke sociale cohesie (gemiddelde score op WSC). Zo hebben eerdere onderzoeken naar gehele teams gekeken en hier wel resultaten gevonden (bijv. Hill et al., 2017).

Tot slot leidt dit onderzoek tot een praktische implicatie. Zo lijkt het erop dat zowel PS als PZ dus geen effect heeft op de WSC, waardoor coaches/trainers hier geen aandacht aan hoeven te schenken wanneer zij kijken naar de sociale cohesie binnen het team. Dit dient echter verder onderzocht te worden om deze implicatie te onderbouwen of tegen te spreken.

Dit gezien vorig onderzoek juist liet zien dat er wel op gelet dient te worden door coaches en trainers (bijv. Nascimento Junior et al., 2020b). Het huidige onderzoek spoort sterk aan tot vervolgonderzoek naar de effecten van perfectionisme op teamprocessen, om een nog duidelijker beeld te scheppen van deze relatie.

Referenties

- Carron, A. V., Widmeyer, W. N., & Brawley, L. R. (2007). The development of an instrument to assess cohesion in sport teams: The Group Environment Questionnaire. In D. Smith & M. Bar-Eli (Eds.), *Essential readings in sport and exercise psychology*. (pp. 190–201). Human Kinetics.
- Eys, M., Loughead, T., Bray, S. R., & Carron, A. V. (2009). Development of a cohesion questionnaire for youth: the youth sport environment questionnaire. *Journal of Sport and Exercise Psychology*, *31*(3), 390–408. <https://doi.org/10.1123/jsep.31.3.390>
- Dunn, J. G. H., Dunn, J. C., & Syrotuik, D. G. (2002). Relationship between multidimensional perfectionism and goal orientations in sport. *Journal of Sport and Exercise Psychology*, *24*(4), 376–395. <https://doi.org/10.1123/jsep.24.4.376>
- Freire, G. L. M., Fiorese, L., Moraes, J. F. V. N. D., Codonato, R., Oliveira, D. V. de, & Nascimento Junior, J. R. de A. D. (2022). Do perfectionism traits predict team cohesion and group conflict among youth athletes? *Perceptual and Motor Skills*, *129*(3), 851–868. <https://doi.org/10.1177/00315125221087025>
- Frost, R. O., Marten, P., Lahart, C., & Rosenblate, R. (1990). The dimensions of perfectionism. *Cognitive Therapy and Research*, *14*(5), 449–468. <https://doi.org/10.1007/BF01172967>
- Gotwals, J. K., Stoeber, J., Dunn, J. G. H., & Stoll, O. (2012). Are perfectionistic strivings in sport adaptive? a systematic review of confirmatory, contradictory, and mixed evidence. *Canadian Psychology*, *53*(4), 263–279. <https://doi.org/10.1037/a0030288>
- Gucciardi, D. F., Mahoney, J., Jalleh, G., Donovan, R. J., & Parkes, J. (2012). Perfectionistic profiles among elite athletes and differences in their motivational orientations. *Journal of Sport & Exercise Psychology*, *34*(2), 159–83.

- Hewitt, P. L., & Flett, G. L. (1991). Perfectionism in the self and social contexts: conceptualization, assessment, and association with psychopathology. *Journal of Personality and Social Psychology*, *60*(3), 456–470. <https://doi.org/10.1037//0022-3514.60.3.456>
- Hill, A. P., & Madigan, D. J. (2017). A short review of perfectionism in sport, dance and exercise: out with the old, in with the 2 × 2. *Current Opinion in Psychology*, *16*, 72–77. <https://doi.org/10.1016/j.copsyc.2017.04.021>
- Hill, R. W., Huelsman, T. J., & Araujo, G. (2010). Perfectionistic concerns suppress associations between perfectionistic strivings and positive life outcomes. *Personality and Individual Differences*, *48*(5), 584–589. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2009.12.011>
- Janssen, J. (2002). *Championship Team Building. What every coach needs to know to build a motivated, committed and cohesive team*. Janssen Peak Performance Inc.
- Nascimento Junior, J. R. A. do, Batista, R. P. R., da Silva, A. A., Granja, C. T. L., Fiorese, L., & Fortes, L. de S. (2020a). Is an athlete's perfectionism associated with the performance of indoor football teams? *Psicologia: Teoria e Prática*, *22*(2), 317–337.
- Nascimento Junior, J. R. A. do, Freire, G. L. M., Silva, A. A. da, Costa, N. L. G., Fortes, L. de S., & Oliveira, D. V. de. (2020b). The predicting role of perfectionism on team cohesion among brazilian futsal athletes. *Motriz: Revista De Educação Física*, *26*(1). <https://doi.org/10.1590/s1980-6574202000010201>
- Parsons, T., Bales, R. F., & Shils, E. (1953). *Working papers in the theory of action*. Free Press.
- Rice, K. G., & Ashby, J. S. (2007). An efficient method for classifying perfectionists. *Journal of Counseling Psychology*, *54*(1), 72–85.
- Schuls, M. & Davids, J.H., (2017). *Handleiding Sport Perfectionisme Test (SPT)*. TipTop Sport.

Stoeber, J., & Otto, K. (2006). Positive conceptions of perfectionism: approaches, evidence, challenges. *Personality and Social Psychology Review, 10*(4), 295–

319. https://doi.org/10.1207/s15327957pspr1004_2

Stoeber, J., Otto, K., Pescheck, E., Becker, C., & Stoll, O. (2007). Perfectionism and competitive anxiety in athletes: differentiating striving for perfection and negative reactions to imperfection. *Personality and Individual Differences, 42*(6), 959–969.

<https://doi.org/10.1016/j.paid.2006.09.006>